

حقوق اقتصادی

(شبه جرم، عقود، مالکیت و دعوی حقوقی)

اثری از:

توماس جی. مایکل

انسانیات دانشگاه آکسفورد؛ نیویورک (۱۹۹۷)

مترجمان:

دکتر محمد سعید شفیعی

استاد دانشگاه آزاد اسلامی مرکز اصفهان (خوراسگان)

ایمیل: Mohammadsaeid.hafiei@gmail.com

دکتر زینب پورخانی ناهیدی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی مرکز اصفهان (خوراسگان)

دکتر خداداد خدادادی دستک

عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور مرکز اصفهان

کامران خلیل زاده

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی مرکز اصفهان (خوراسگان)

سرشناسه	مایسلی، تامس ج.، ۱۹۵۹-م. Miceli, Thomas
عنوان و نام پدید آور	حقوق اقتصادی (شبه جرم، عقود، مالکیت و دعوی حقوقی) لائری از توماس جی. مایکل: مترجمان: محمدسعید شفیعی... (او دیگران).
مشخصات نشر	اراک: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد استان مرکزی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	ل، ۳۴۲ ص: نمودار، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۳۴۵-۶۸-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Economics of the law: torts, contract, property, litigation, ۱۹۹۷.
یادداشت	محمدسعید شفیعی، زینب پورخاقان شاهرضایی، خداداد خدادادی دشتکی، کامران خلیل زاده
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۹۲-۳۱۰.
عنوان دیگر	اصول اقتصادی علم حقوق: جرایم، قراردادهای، دارییها، دادرسی قضایی
موضوع	حقوق و اقتصاد Law and economics
شناسه افزوده	شفیعی، محمدسعید، ۱۳۴۸- مترجم
شناسه افزوده	جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد استان مرکزی
شناسه افزوده	Press Organization Jahad-e Daneshgahi Vahed-e Ostan Makazi
رده بندی کنگره	۱۲ / ۱۱ / ۴۸۷ / k
رده بندی دیویی	۴۰
شماره کتابشناسی ملی	۵۵۱ ۱۳۱
کد پیگیری	۵۱۹۶۶۱

حقوق اقتصادی

(شبه جرم، عقود، مالکیت، دعوی حقوقی)

دکتر محمدسعید شفیعی، دکتر زینب پورخاقان شاهرضایی، دشتکی، خداداد خدادادی دشتکی، کامران خلیل زاده

ناشر: انتشارات جهاد دانشگاهی / واحد استان مرکزی

چاپ: اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰

صفحه آرایشی: فرزانه شامحمدی

قیمت: ۳۰,۰۰۰ تومان

ایمیل نویسنده: Mohammadsaeidshafiei@gmail.com

۱- اراک- میدان شریعتی- دانشگاه اراک- کتاب فروشی جهاد دانشگاهی

تلفن: ۰۸۶-۳۲۷۸۹۶۹۰

۲- تهران خ انقلاب بین فلسطین و چهار راه ولی عصر جنب مؤسسه نمایشگاههای فرهنگی ایران

تلفن: ۰۶-۶۴۸۷۶۲۵

پایگاه اطلاع رسانی: www.isba.ir

فهرست مطالب

۱۵	فصل اول: مقدمه
۱۶	۱- مفاهیم بنیادی
۲۱	۲- قضیه کر
۲۵	۳- زمینه‌ها
۲۶	۴- طرح کتاب
۳۱	فصل دوم: اقتصاد قریب به جرم
۳۱	مدل اساسی
۳۲	۱- مدل اساسی حادثه
۳۲	۱.۱- مدل مراقبت از حوادث با طرف
۳۴	۲.۱- مدل مراقبت از حوادث دو جانبه
۳۸	۲- قاعده هاند و سببیت
۳۸	۱.۲- قاعده هاند
۴۰	۲.۲- علت واقعی
۴۲	۳.۲- علت تقریبی
۴۴	۴.۲- فرض تقصیر
۴۵	۳- فردی سازی در مقابل استانداردهای میانگین: شخص منطقی
۴۷	۴- سطوح فعالیت و ریسک حادثه
۴۷	۱.۴- مدل مراقبتی یک جانبه
۴۹	۲.۴- مراقبت حادثه دو جانبه
۵۰	۳.۴- مسئولیت محصول
۵۵	۵- موضوعات مربوط به تعیین خسارات
۵۶	۱.۵- فردی سازی در مقابل خسارات میانگین: قاعده مجموعه پوست تخم مرغی
۵۶	۲.۵- خطاها در اندازه گیری خسارات
۵۸	۳.۵- خسارت ناشی از مجازات

۵۹.....	۴،۵- ناتوانی مدعی علیه در پرداخت بدهی: مسئله اثبات قضاوت.....
۶۰.....	۵،۵- زیان کارهای متعدد.....
۶۱.....	۶- خلاصه.....
۶۳.....	فصل سوم: اصول اقتصادی شبه جرم.....
۶۳.....	عمومی سازی.....
۶۴.....	۱- هزینه های دادرسی.....
۶۴.....	۱،۱- مسئولیت بدون تقصیر.....
۶۶.....	۲،۱- مسئولیت تقسیم شده.....
۶۸.....	۳،۱- مسامحه.....
۶۹.....	۴،۱- بنای مسامحه و مسئولیت بدون تقصیر.....
۷۱.....	۲- اثر عدد قطعی استandarهای قانونی، سببیت و ریسک.....
۷۱.....	۱،۲- عدم قطعیت زیانکار در رابطه با استاندارد مقرر.....
۷۲.....	۲،۲- خطاهای ناشی از بین انطباق با استاندارد سهل انگاری.....
۷۳.....	۱،۲،۲- خطای قانونی سهل انگاری نسبی.....
۷۳.....	۲،۲،۲- خطاهای قانونی و دادرسی پرهزینه در زمانی که قربانیان گزینه مراقبت زیان کارها را رعایت می کنند.....
۷۷.....	۳،۲،۲- خطای قانونی و دادرسی سهل انگاری در زمانی که قربانیان گزینه مراقبت زیانکار را مشاهده نمیکنند.....
۸۰.....	۴،۲،۲- استاندارد بهینه اثبات مسامحه معین.....
۸۴.....	۳،۲- عدم قطعیت نسبت به سببیت.....
۸۶.....	۴،۲- عدم قطعیت در رابطه با ریسک.....
۸۷.....	۱،۴،۲- بهینگی اجتماعی.....
۸۸.....	۲،۲،۴- رفتار متعادل تحت قوانین مسئولیت مختلف.....
۸۹.....	۳- شبه جرم و مراقبت متوالی و رفتار استراتژیک.....
۹۰.....	۱،۳- مدل اساسی.....
۹۱.....	۲،۳- قواعد مسئولیت.....
۹۲.....	۱،۲،۳- قواعدی با استاندارد مراقبت ثابت.....
۹۳.....	۲،۲،۳- نتایج احتیاط جبرانی قانع کننده.....
۹۵.....	۳،۲،۳- آخرین شانس واضح.....
۹۸.....	۴،۲،۳- تقصیر نسبی.....

۵،۲،۳- هزینه حاشیه ای مسئولیت.....	۱۰۱
۶،۲،۳- علت تقریبی و تصادف های متوالی.....	۱۰۳
۴- خلاصه.....	۱۰۴
فصل چهارم: اصول اقتصادی قوانین قراردادی.....	
رفع نقص.....	۱۰۷
۱- راه کارهای خسارت تحمیلی دادگاه.....	۱۰۸
۱،۱- راهکارهای بهینه اجتماعی.....	۱۰۹
۲،۱- کرایه ای معیارهای خسارت مختلف.....	۱۱۰
۱،۱،۱- خسارتهای مورد انتظار.....	۱۱۰
۲،۱،۱- خسارات اتکایی.....	۱۱۱
۱،۲،۱- خسارتهای بهرانی.....	۱۱۲
۴،۲،۱- خسارات اجتماعی محدود و تخفیف.....	۱۱۲
۲- به اشتراک گذاری ریسک و بهرانی.....	۱۱۴
۱،۲- به اشتراک گذاری بهینه ریسک.....	۱۱۵
۲،۲- اصلاح نقض.....	۱۱۶
۳- عدم تقارن اطلاعاتی و مسئولیت محدود.....	۱۱۷
۱،۳- مسئولیت محدود و افشای اطلاعات.....	۱۱۸
۱،۱،۳- افشای اجتماعی بهینه.....	۱۱۸
۲،۱،۳- تعادل تحت مسئولیت محدود.....	۱۱۹
۳،۱،۳- تعادل تحت مسئولیت نامحدود.....	۱۲۲
استفاده از مسئولیت محدود برای القای افشای اطلاعات و جلوگیری از اتکال بیش از حد: مقایسه.....	۱۲۲
۴- خسارت نقدی.....	۱۲۳
۱،۴- نقض و اتکا تحت خسارت های نقدی.....	۱۲۳
۲،۴- به اشتراک گذاری ریسک تحت خسارت نقدی.....	۱۲۵
۳،۴- محدودیت های تحمیلی دادگاه در رابطه با خسارات نقدی.....	۱۲۵
۱،۳،۴- استدلال های اقتصادی محدود کننده خسارات نقدی.....	۱۲۶
۲،۳،۴- استدلال های اقتصادی مغایر با خسارت های نقدی محدود کننده.....	۱۲۸
۵- ایفای تعهد خاص.....	۱۲۹
۱،۵- ایفای تعهد خاص در مقابل خسارت نقدی: هزینه های معاملاتی.....	۱۳۰
۱،۱،۵- حفاظت از ارزش گذاری ذهنی.....	۱۳۰

- ۱۳۱.....۲،۱،۵- شرایط در زمانی که ایفای تعهد خاص مطلوب نمی باشد
- ۱۳۲.....۲،۵- نقض و انکار تحت ایفای تعهد خاص
- ۱۳۳.....۳،۵- به اشتراک گذاری ریسک تحت ایفای تعهد خاص
- ۱۳۴.....۶- خلاصه

فصل ۵: اصول اقتصادی قانون قرارداد

- ۱۳۵.....خطا، عدم امکان اجرا و دیگر اصول
- ۱- ارائه، پذیرش و عوض.....۱۳۶
- ۲- شکستگی دفاع مدعی علیه.....۱۳۷
- ۱-۲- تائب، اجبار، عدم صلاحیت و عدم توجه به وجدان.....۱۳۷
- ۲-۲- طلاعات ناقص و اشتباه.....۱۳۸
- ۳-۲- اشتباه یک جانبه و افشای اطلاعات.....۱۴۰
- ۴-۲- تجربه تائیل را می اشتباه.....۱۴۱
- ۱-۴،۲- طلاعات به صورت تصادفی به دست آمده باشد.....۱۴۱
- ۲-۴،۲- طلاعات می تواند به وسیله طرفین ایجاد گردد.....۱۴۵
- ۵-۲- اشتباه متقابل در مقابل با اشتباه یکجانبه.....۱۴۸
- ۳- بهانه ایفای تعهد.....۱۴۸
- ۱-۳- امکان پذیری و به اشتراک گذاری ریسک.....۱۴۹
- ۲-۳- به اشتراک گذاری ریسک، نقض و انکار ناپذیری.....۱۵۰
- ۳-۳- نقض، استناد و امکان ناپذیری.....۱۵۲
- ۴-۳- خلاصه، احتیاط مطلوب در مقابل نقض عهد.....۱۵۸
- ۴- اصلاح قرارداد، قاعده وظیفه از پیش موجود.....۱۵۹
- ۱-۴- قانون اصلاحات قرارداد.....۱۵۹
- ۲-۴- مدل اقتصادی اصلاح قرارداد.....۱۶۰
- ۱-۲،۴- اگر خریدار هزینه ایفای تعهد فروشنده را رعایت کند.....۱۶۲
- ۲-۲،۴- خریدار نمی تواند هزینه ایفای تعهد فروشنده را رعایت نماید.....۱۶۵
- ۵- خلاصه.....۱۶۷

فصل ۶: اصول اقتصادی قانون مالکیت

۱. قوانین مالکیت و قوانین مسئولیت.....۱۶۹
- ۱.۱. حفاظت از حق انحصاری تصرف ملک در مالکیت.....۱۷۱
- ۲.۱. هزینه های خارجی: قوانین مزاحمت و تجاوز به ملک غیر.....۱۷۲

۱۷۴	۲. کنترل اثرات خارجی: تجزیه و تحلیل رسمی
۱۷۵	۱،۲. رویکرد کمک مالی - مالیات
۱۷۶	۲،۲. قاعده مسئولیت
۱۷۷	۳،۲. قوانین مالکیت
۱۷۸	۴،۲. اثرات خارجی مراقبت دوجانبه
۱۸۰	۵،۲. کارایی بلند مدت
۱۸۴	۶،۲. منطقه بندی، قرارداد و قانون مزاحمت
۱۸۶	۳. انتقال زمین
۱۸۶	۱،۳. انتقال داه طلبانه زمین
۱۸۶	۱،۳. مالکیت در مقابل سیستم بایگانی برای ایجاد عنوان
۱۸۷	۱،۳. سیستم بایگانی و تضمین مالکیت خانه
۱۹۱	۳،۱،۳. اندوخته سرمایه گذاری زمین
۱۹۲	۲،۳. مرور زمان ممنوع در اثر صرف
۱۹۸	۴. خلاصه
۲۰۱	فصل ۷: تصرف دولتی و نظارت بر مالکیت خصوصی
۲۰۱	۱. اصول اقتصادی مالکیت مطلق دولت
۲۰۲	۱،۱. توجیه مالکیت مطلق دولت
۲۰۳	۱،۲. غرامت عادلانه
۲۰۴	۳،۱. مالکیت مطلق دولت و انگیزه‌های استفاده از زمین
۲۰۴	۱،۳،۱. نتایج عدم غرامت
۲۰۶	۲،۳،۱. استدلال‌های مخالف نتیجه عدم غرامت
۲۱۳	۲. مقررات و مصادره
۲۱۳	۱،۲. آزمون هایی برای مصادره قانونی
۲۱۵	۲،۲. مدل غرامت برای مقررات
۲۱۶	۱،۲،۲. قوانین بهینه اجتماعی و استفاده از زمین
۲۱۷	۲،۲،۲. قانون واقعی و استفاده از زمین
۲۱۸	۳،۲،۲. قوانین غرامت کارآمد
۲۲۱	۴،۲،۲. دستاوردهای قواعد کارآمد
۲۲۳	۳،۲. انتظارات و غرامت با پشتوانه سرمایه گذاری
۲۲۴	۴،۲. سرمایه گذاری و غرامت

۲۲۵	۵،۲. زمان بندی بازسازی: حقوق واگذار شده و بازگشتپذیری
۲۲۶	۳. خلاصه
۲۲۹	فصل ۸: اصول اقتصادی دعوای قضایی و توافق
۲۳۰	۱. مدل ادراک متفاوت
۲۳۱	۱،۱. مدل اصلی
۲۳۲	۲،۱. انتخاب اختلافات برای دادرسی
۲۳۴	۳،۱. دادرسی انتخابی و تغییر قانونی
۲۳۵	۴،۱. پیامدهای تجربی برای تکامل قوانین
۲۳۶	۵،۱. خطای قانونی و تمایز در ادراک طرفین
۲۳۷	۶،۱. تمایز بین گمراهی قضایی و تکامل قانون
۲۳۹	۷،۱. مدل و تغییر حقوقی
۲۴۱	۲. مدل عدم تقارن اطلاعاتی
۲۴۲	۱،۲. مدل اساسی
۲۴۴	۳. اثر قوانین تخصیص هزینه متفاوت
۲۴۴	۱،۳. قانون آمریکا در مقایسه با قانون انگلیس
۲۴۴	۱،۱،۳. تجزیه و تحلیل نظری
۲۴۷	۲،۱،۳. شواهد تجربی
۲۴۸	۲،۳. هزینه های مشروط و توافق
۲۴۹	۳،۳. قانون ۶۸
۲۵۲	۴. اکتشاف
۲۵۲	۱،۴. اکتشاف و توافق
۲۵۳	۲،۴. اکتشاف و هزینه های دعوای قضایی
۲۵۹	۳،۴. سوء استفاده از اکتشاف
۲۶۰	۵. کاربرد: تصمیم مدعی علیه به استخدام مشاور داخلی یا وکیل خارجی
۲۶۲	۶. خلاصه
۲۶۳	فصل ۹: اصول اقتصادی دادخواهی های واهی
۲۶۴	۱. مدل ادراک متفاوت
۲۶۶	۲. مدل خطای قانونی
۲۶۷	۳. زمان بندی هزینه های دادرسی
۲۶۸	۴. مدل عدم تقارن اطلاعاتی

۲۶۹	۱،۴ مدل اساسی
۲۶۹	۱،۱،۴ حاصل ساختن تعادل
۲۷۲	۲،۱،۴ اثر دادخواهی های واهی بر هزینه های کلی دادرسی
۲۷۳	۴،۲ قانون انگلیس و دادرسی های واهی
۲۷۵	۳،۴ تعیین ضمانت اجرایی برای دادرسی های واهی
۲۷۸	۴،۴ آیا هزینه های مشروط موجب افزایش دادرسی واهی می گردد؟
۲۷۸	۱،۴،۴ هزینه های ساعتی
۲۸۰	۲،۴،۴ هزینه های مشروط
۲۸۴	۵،۴ مدعیان علیه مکرر و دادخواهی واهی
۲۸۸	۵. خلاصه
۲۸۹	یادداشت ها
۳۲۱	منابع

کتاب حاضر حاصل تدریس یک دوره‌ی حقوق و اقتصاد است که من در دانشگاه کانکتیکات تدریس نمودم. هدف از ارائه این درس، آشنا ساختن دانشجویان با حقوق و علوم اقتصادی بود به نحوی که این انگیزه در آنها ایجاد گردد که به تحقیق و یا نوشتن پایان‌نامه در این زمینه بپردازند. بدین منظور، تصمیم گرفتم که پس از یک بررسی جامع در این زمینه، جزئیات را در چند زمینه اصلی قانون متمرکز کنم و این تصمیم در این کتاب محقق گردید که در آن به تجزیه و تحلیل قوانین سنی حقوقی شامل مجازات، قراردادها و اموال، همراه با مسائل مربوط به قوانین دادگستری بمانند رسیدگی به اختلافات در محاکم، تکامل قانون به کارآیی، و داد و ستد ناعادلانه پرداخته شده است. علاوه بر این، موضوعاتی نظیر حقوق اقتصادی (به ویژه قانون شرکت و اقتصاد جرم) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

هدف اعلام شده در این کتاب، استفاده از یک روشهای تجزیه و تحلیل فنی (عمدتاً ارزیابی محاسباتی اولیه) و بیشتر از آنکه معیار در مجلات استاندارد و اقتصاد مورد استفاده قرار می‌گرفت، بوده است. بنابراین، این کتاب به عنوان منبع اصلی در زمینه حقوق اقتصادی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و علاقمندان این زمینه مفید خواهد بود. در عین حال، تا اندازه‌ای تلاش گردید تا توضیحات شهودی از نتایج را ارائه شود و ما به امید آن هستیم که با نمونه‌هایی از موارد واقعی نشان داده شود. بنابراین، این کتاب همچنین می‌تواند برای دانشجویان در مقطع کارشناسی و دانشجویان کسب و کار، و دانشجویان مقاطع بالاتر و علاقه‌مند به اقتصاد مورد استفاده قرار گیرد.

هدف در این کتاب، ارتقای سطح علمی دانشجویان در شکل‌های محتوایی و سازماندهی موارد می‌باشد و برای رسیدن به این منظور، هیچ راهی بهتر از سازماندهی ایده‌های خود در مورد موضوع وجود ندارد. بنابراین ابتدا فهرستی از مطالب را آماده گردید و در اختیار دانشجویان قرار داده شد. علاوه بر آن، در این کتاب از مقالات متعددی در این زمینه استفاده نمودم.

در راه تهیه این کتاب، از حمایت بی‌شائبه کن مک لوود و هرب آدیسون به ویژه در مراحل اولیه کتاب قدردانی می‌نمایم. همچنین از حمایت‌ها و تشویق‌های همسر من آنایلی تهیه این کتاب سپاسگزارم.

در همه ادوار تاریخ برخی مسایل بیشترین تاثیر را در زندگی بشر داشته اند از جمله این مسایل حقوق، اقتصاد، پزشکی، روانشناسی، جامعه شناسی است که در بسیاری از موارد ارتباط ناگسستنی بین آنها وجود دارد. در این میان حقوق و اقتصاد به صورت هم عرض به حیات خود در زندگی بشر ادامه داده اند به همین جهت می توانیم شاهد تاثیر هر یک از این علوم بر دیگری باشیم. یکی تحلیل حقوقی اقتصاد و یکی تحلیل اقتصادی حقوق. البته بحث حقوق و اقتصاد مدرن به حدود ۱۳۶۰ یعنی زمانی که رونالد کوز مساله هزینه اجتماعی را منتشر کرد باز میگردد و بعد از آن نیز آثار ارزشمندی چون تحلیل اقتصادی قانون (ریچالد پوسند) منتشر شد که باعث رونق و موفقیت این شاخه بدید این علم شد. امروزه سخن از شاخه مستقل حقوق اقتصاد یکی از بدیهیات می باشد که در دانشگاهها و انجمن های جهان کتب و مقالات و همایش های بسیاری در ارتباط با آن منتشر و برگزار میگردد. در این نیز شاهد آثار بسیاری به صورت مقاله در این زمینه می باشیم که متأسفانه محتوای اکثر آنها مناسب می باشد و در زمینه کتاب به خصوص کتابی که بتواند به صورت آموزشی راه گشای علاقمندان که محققان در این زمینه باشد خلأ وجود دارد.

لذا با توجه به هدف و کارکرد اصلی حقوق که تنظیم روابط اجتماعی، دستیابی به عدالت جلوگیری از هرج و مرج می باشد مسایل اقتصادی را می توان یکی از مهمترین آنها به شمار آورد. عدالت اقتصادی امروزه یکی از مسایلی است که تنها توجه حقوق دانان را، بلکه کل جامعه را به خود جلب کرده است. مترجمین امیدوارند کتاب حاضر یکی از بهترین کتب موجود در زمینه اقتصاد و حقوق باشد که با توجه به مباحث مهم کاربردی آن بتواند راه گشا و مشوقی برای نویسندگان و محققان ایرانی باشد و بتواند برای حل معضلات کشور مفید واقع شود.